

**Actiepunten 2016 van de energiebedrijven m.b.t.
uitvoering van het 'Convenant ten aanzien van de
verbeteringen in de steenkolenketen'**

31 mei 2016

1. Inleiding

Het steenkolenconvenant zoals het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de energiebedrijven Uniper¹, RWE², Nuon en ENGIE³ dat in november 2014 hebben gesloten levert een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de situatie in de kolenketen en biedt transparantie over de herkomst van kolen voor de Nederlandse energiemarkt. De komende periode werken de convenantpartijen aan de uitvoering van de gemaakte afspraken.

Deze notitie beschrijft die acties en plaatst ze voor 2016 in de tijd.

De energiebedrijven hechten er aan te benadrukken dat zij naast de afspraken zoals beschreven in het convenant, ook al jaren hun eigen MVO richtlijnen kennen, zoals een *counter party risk assessment* en klachtenmechanisme. Toelichting daarop is te vinden op de websites, bijvoorbeeld:

Uniper: www.benelux.uniper.energy

RWE: www.rwe.com/web/cms/en/490510/rwe/about-rwe/compliance/

Nuon: www.nuon.com/het-bedrijf/integriteit/

Engie: www.engie.com/en/analysts/governance-and-ethics/

¹ Met ingang van 1 januari 2016 is Uniper afgesplitst van E.ON. Dit heeft verder geen invloed op de in het convenant vastgelegde afspraken.

² De activiteiten van RWE Essent die betrekking hebben op het convenant vallen rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van RWE en dragen inmiddels ook in Nederland die naam. Dit heeft verder geen invloed op de in het convenant vastgelegde afspraken.

³ Met ingang van 1 januari 2016 is GDF Suez opgegaan in ENGIE. Dit heeft verder geen invloed op de in het convenant vastgelegde afspraken.

2. Afspraken uit convenant en bijbehorende acties

Openbare verantwoordelijkheid m.b.t. due diligence (artikel 2.1 - 2.3)

Energiebedrijven publiceren due diligence beleid individueel.

Dit doen de energiebedrijven in hun respectievelijke jaarverslagen en/of MVO-verslagen of een andere communicatie uiting. Deze beschrijving is in het algemeen geschreven vanuit perspectief van de moederbedrijven. De reden hiervoor is dat de inkoop van steenkool niet vanuit Nederland, maar vanuit handelsafdelingen van de moederbedrijven gebeurt. Voor einde Q2 zal de voortgang rondom het due diligence proces op de respectievelijke website worden geplaatst.

ENGIE:

- Annual Reports:
<http://www.engie.com/en/analysts/performance/reports-and-analyses/>
- Website-link:
<http://www.engie.com/en/csr-experts-area/>

Nuon:

- Annual Report:
http://corporate.vattenfall.com/globalassets/corporate/investors/annual_reports/2016/vattenfall_annual_and_sustainability_report-2015_160401.pdf
- Website-link:
<http://corporate.vattenfall.com/sustainability/sustainable-financial-performance/sustainability-in-the-supply-chain/>

RWE:

- CR Report:
<http://www.rwe.com/web/cms/mediablob/en/2998766/data/0/2/RWE-Our-Responsibility-Report-2015.pdf>
- Website-link:
<http://www.rwe.com/web/cms/en/8/rwe/>

Uniper:

- <https://www.uniper.energy/en/we-are-uniper/our-corporate-responsibility.html>

Individuele omschrijvingen en updates worden opgenomen in overzicht inspanningen

Zie vorige punt. Van de genoemde beschrijvingen in de jaarverslagen en/of MVO-verslagen of een andere communicatie uiting zal het meest relevante deel worden overgenomen in de publicatie die in Q3 verschijnt over de inspanningen die de energiebedrijven en de overheid hebben geleverd met betrekking tot het

uitvoeren van de afspraken in het convenant. Deze publicatie wordt breed verspreid.

Energiebedrijven en Bettercoal onderzoeken in samenwerking met de OECD RBC Unit de mogelijkheid om een methode te ontwikkelen die ertoe leidt dat de OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals aansluit op de specifieke eigenschappen van de kolenketen. De conclusies van dit onderzoek en de eventuele planning van vervolgstappen zijn in september 2016 bekend.

Audits en informeren steenkolenleveranciers (artikel 2.4 - 2.5)

Mijnen worden direct aangesproken (bijv. op hun performance op de gebieden zoals genoemd in de OESO richtlijnen)

De energiebedrijven bespreken in hun contacten met de mijnbouwbedrijven het bestaan van het convenant en in het kader daarvan spreken de energiebedrijven – indien nodig geacht – de mijnbouwbedrijven aan op bijvoorbeeld het handelen in lijn met de OESO richtlijnen en andere internationaal geldende standaarden. In 2016 gaan de bedrijven daar in hun bilaterale contacten mee door.

Mijnen worden via Bettercoal aangesproken

Leden van Bettercoal hebben relevante mijnbouwbedrijven gevraagd om een Bettercoal self-assessment te voltooien. In 2015 was er een stijging te zien van het aantal self- en site-assessments door Bettercoal, wat laat zien dat de acties effect hebben gehad. In 2016 zullen de energiebedrijven onverminderd in contact treden met hun leveranciers om samenwerking met Bettercoal te stimuleren en aansturen op ambitieuze doelstellingen van Bettercoal rondom het aantal self- en site-assessments en de follow-up die daar aan wordt gegeven. Op basis van de site-assessment worden eventuele verbeterpunten geconstateerd en de opvolging ervan besproken. De energiebedrijven zullen zich inzetten voor meer transparantie rondom site-assessments, inclusief concrete verbeteringen die zijn gerealiseerd als resultaat van de engagement van mijnbouwbedrijven met Bettercoal.

Bewijsvoering en doelstellingen Bettercoal (voorbeelden):

- *Target voor 4 site-assessments in 2016.*
- *Target voor 12 self-assessments in 2016.*
- *Het organiseren van regionale workshops om Bettercoal onder de aandacht te brengen bij relevante mijnbouwbedrijven.*
- *Publicatie van Bettercoal Annual Report in Q2 2016.*
- *Opzetten van functionerende Technical Advisory Committee, een multi-stakeholder adviesorgaan binnen Bettercoal met daarin onder andere maatschappelijke organisaties, een vakbond, mijnbouwbedrijven en experts.*

- *Voorstellen opties waarop individuele bedrijven mijnbouwbedrijven kunnen incentiveren om deel te nemen aan self- en site-assessments (bijvoorbeeld door targets).*
- *Opzetten van strategische samenwerking met GlobalCoal om ook kolen gekocht door screen-trading binnen de scope van Bettercoal te krijgen.*
- *Target voor twee nieuwe leden bij Bettercoal in 2016.*

Publicatie document transparantie (artikel 2.6 - 2.7)

Gezamenlijke lijst van door bedrijven gebruikte mijnen wordt gepubliceerd op de websites van de individuele bedrijven

In lijn met het advies van de ACM, publiceren de energiebedrijven jaarlijks een geaggregeerde lijst van alle mijnen of mijnbouw regio's waar in het voorgaande jaar steenkool is ingekocht.

Publicatie in Q2

Deze lijst wordt in het tweede kwartaal van ieder jaar gepubliceerd op de websites van de betrokken energiebedrijven.

NCP (artikel 2.8 – 2.10)

In 2015 is door middel van een onafhankelijk onderzoek het National Contactpunt (NCP) geïdentificeerd als meest geschikte klachtenmechanisme voor vermeende schendingen van de OESO-richtlijnen in de steenkoolketen (zie artikel 2.9). Op 6 februari 2015 hebben de energiebedrijven gesproken met het NCP over de mogelijkheid om klachten in te dienen die betrekking hebben op de kolenketen. De voorlopige conclusie van het NCP is dat zal worden afgewacht of er een klacht wordt ingediend en dat dan naar bevind van zaken zal worden gehandeld, in lijn met de manier van werken van het NCP. Tot op het moment van samenstellen van dit actieplan zijn er geen klachten ingediend bij het NCP over vermeende schendingen van de OESO-richtlijnen waarbij de energieleveranciers worden aangesproken. Mochten deze in 2016 wel worden ingediend zullen de energiebedrijven hier hun volledige medewerking aan geven op de manier zoals omschreven in het convenant.

Publicatie overzicht geleverde inspanningen (artikel 2.11)

- Rapportage geleverde inspanningen (incl. due diligence)
- Gezamenlijke rapportage met de overheid
- Publicatie in Q3
- Jaarlijks terugkerende activiteit

De energiebedrijven nemen het initiatief om jaarlijks in Q3 een rapportage te laten verschijnen waarin door de overheid en de energiebedrijven verslag wordt gedaan van de inspanningen en bereikte resultaten met betrekking tot de afspraken in het convenant. Deze rapportage wordt breed verspreid. De rapportage is mede onderwerp van gesprek voor de stakeholderbijeenkomst.

Organiseren stakeholder bijeenkomst (artikel 5.1)

- Doel: terugblik én vooruitblik
- Uitnodigende partij: energiebedrijven
- Uitnodigingen verstuurd bij publicatie geleverde inspanningen
- Eind november / begin december
- Jaarlijks terugkerende activiteit

De energiebedrijven nemen het initiatief om ieder jaar in het vierde kwartaal een zogeheten stakeholderbijeenkomst te organiseren. Deze bijeenkomst wordt georganiseerd samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voor deze bijeenkomst worden relevante stakeholders, zoals betrokken NGO's en vakbonden, uitgenodigd om de voortgang van de uitvoering van de afspraken in het convenant te bespreken. Daarnaast wordt vooruit gekeken naar de activiteiten in het komende jaar. Mede op basis van de uitkomsten van de eerste stakeholderbijeenkomst in december 2015 zal het programma voor de stakeholderbijeenkomst in 2016 in de loop van het jaar worden opgesteld.

Aanvullend:

- Alle energiebedrijven zullen NGO's en vakbonden ook in 2016 proactief benaderen voor gesprekken over ontwikkelingen in de kolenketen.
- De energiebedrijven zullen in Q2 in contact treden met vertegenwoordigers van de OESO om een samenwerking te exploreren voor het opzetten van richtlijnen voor due diligence in de kolenketen, uitgaande van bestaande richtlijnen en inclusief een strategie voor engagement en disengagement.
- De energiebedrijven nemen meerdere keren per jaar actief deel (als spreker of deelnemer) aan informatieve of discussiebijeenkomsten die een relatie hebben met ontwikkelingen in de kolenketen. Een voorbeeld is de bijdrage van Nuon als spreker tijdens een NCP contactdag om daar uitleg te geven over haar due diligence beleid en input te verzamelen voor de verbetering daarvan.
- Met betrekking tot de slachtofferproblematiek in Colombia volgen de energiebedrijven met belangstelling de onderhandelingen in het kader van het vredesproces. Als een definitief vredesakkoord is getekend, kunnen er vervolgstappen worden gezet door de betrokkenen in Colombia, waaronder die in de regio César. Waar nodig en wenselijk zullen de energiebedrijven binnen enkele maanden na tekening van het vredesakkoord hun contacten in de regio inzetten om hier een positieve bijdrage aan te leveren.
- Naar aanleiding van de stakeholderbijeenkomst van december 2015 zullen de energiebedrijven meer aandacht gaan besteden aan specifieke problemen die spelen in relatie tot de steenkoolketen en Zuid Afrika.
- De energiebedrijven zullen in Q4 een werkbezoek brengen aan Zuid-Afrika land met de Nederlandse betrokkenen (overheid, NGO's, vakbonden). Hierbij zal er ook contact worden gezocht met de relevante lokale overheid. Deze reis heeft als doel om concrete mogelijkheden voor verbeteringen te identificeren en waar mogelijk op te pakken.

Om deze reis concreet te maken is een werkgroep opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, ActionAid en de energiebedrijven.

- De energiebedrijven hebben meegewerkt aan een SWIA van het Institute of Human Rights and Business en hebben in principe, indien gewenst, de bereidheid mee te werken aan een vervolg.

3. Kalender 2016

1^e kwartaal

- ✓ Aanleveren gegevens kolenherkomst bij derde, onafhankelijke, partij.

2^e kwartaal

- Openbaring geaggregeerde herkomsttransparantie van in Nederland gebruikte kolen.
- Publicatie geaggregeerde herkomsttransparantie op de websites van de individuele bedrijven.
- Eerste gesprek met vertegenwoordigers OESO.

3^e kwartaal

- Rapportage over geleverde inspanningen m.b.t. het kolenconvenant.
- Deze rapportage bevat tevens omschrijvingen van de due diligence processen van de individuele bedrijven.
- Overheid en bedrijfsleven verantwoorden zich in dezelfde rapportage.
- Uitnodigingen voor de stakeholderbijeenkomst worden verstuurd.

4^e kwartaal

- Bezoek aan relevant steenkool producerend land.
- Organisatie stakeholder ronde tafel bijeenkomst (eind november/begin december).

Continu

- Het tijdens geplande Bettercoal vergaderingen onder de aandacht brengen van het belang van communicatie en transparantie rondom de processen binnen Bettercoal en de resultaten van site assessments.
- Reguliere contacten met mijnbouwbedrijven gebruiken om hen te blijven aanspreken om mee te werken aan assessments van Bettercoal en, in het geval van Colombiaanse mijnbouwbedrijven, op een constructieve inzet bij het vredesproces.